

Corticosteroiden bij de behandeling van ernstige buiktyfus

Het commentaar van Wetsteyn (1985; 390-2), waarin zij onder meer het artikel bespreekt van Hoffman et al. over de behandeling van ernstige buiktyfus met chlooramfenicol en hoge doses dexamethason,¹ heb ik met aandacht gelezen. Ook al omdat het onderzoek op Java plaatsvond, waar ik vóór en na de invoering van de chlooramfenicoltherapie vele patiënten met buiktyfus heb behandeld.

Wetsteyn wijst er terecht op dat het geven van corticosteroiden na de 2e ziekteweek ernstige risico's meebrengt. Het voornaamste risico is een darmbloeding. Bij een vroeger in Djakarta verricht onderzoek kwam een darmbloeding voor bij 7 van 100 met chlooramfenicol behandelde salmonellosepatiënten (77 met buiktyfus, 19 met paratyfus A, 3 met paratyfus B, 1 met paratyfus C); 2 van hen overleden.² In het onderzoek van Hoffman et al. deed zich bij 6 van de 18 patiënten die met dexamethason werden behandeld een darmbloeding voor, en slechts bij 1 van de 8 patiënten uit de placebogroep. Een darmbloeding bij 1 op 3

patiënten is mijns inziens een te groot risico. De ervaring leert dat een grote darmbloeding bij een tyfuspatiënt dodelijk kan verlopen, ook al wordt er veel bloed getransfundeerd.

In Hoffmans onderzoek was de gemiddelde ziekteduur vóór opname bij de patiënten van de studiegroepen lang. Hoe lang die duur was bij de 225 overige patiënten wordt helaas niet vermeld. Vroeger was het natuurlijk ook opgevallen dat vele tyfuspatiënten pas laat werden opgenomen; ongeveer 10% in de 1e ziekteweek, 50% in de 2e week en 40% na de 2e week. Het kwam dan ook nogal eens voor dat een patiënt bij opname in het amfibole stadium verkeerde. Vermoedelijk is de gemiddelde ziekteduur vóór opname in vele landen van Azië en Afrika ook nu nog lang en is deze lange duur één van de voornaamste oorzaken van de nog steeds hoge sterfte aan buiktyfus in deze landen. Dit geeft dan tevens aan op welke wijze deze hoge sterfte zonder enig risico verlaagd kan worden.

LITERATUUR

¹ Hoffman SL, Punjabi NH, Kumala S, et al. Reduction of mortality in chloramphenicol-treated severe typhoid fever by high-dose dexamethasone. N Engl J Med 1984; 310: 82-8.

² Loe Ping Kian, Smitskamp H, Tan Hing Thay, Wielenga DK. De behandeling van salmonellosen met chloromycetine. Ned Tijdschr Geneeskd 1954; 98: 921-4.

Amstelveen, april 1985

P.J. ZUIDEMA

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

Onderzoeksubsidies van de Stichting „Voeding Moeder en Kind”

Deze Stichting die sinds 1982 voedingskundig onderzoek stimuleert in de derde wereld met gelden van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de Europese Gemeenschap, het Produktschap voor Zuivel en Nederlandse Zuivelondernemingen, stelt voor 1985 circa f 200.000,- ter beschikking voor twee onderzoekprogramma's. Deze zullen betrekking moeten hebben op de voeding van jonge kinderen in stedelijke gemeenschappen.

Voor nadere informatie kan men zich wenden tot dr. W.Y. Aalbersberg, secretaris van de Stichting „Voeding Moeder en Kind”, Postbus 20, 6710 BA Ede, tel. 08380-19013.

Oost-West-researchfonds

De Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie (NVMP), aangesloten bij „International Physicians for the Prevention of Nuclear War” (IPPNW) nodigt onderzoekers uit een aanvraag voor subsidie te doen bij het zg. International Research Project Fund. Dit fonds is onlangs door

IPPNW ingesteld en bedoeld om onderzoek te stimuleren dat gericht is op het verbeteren van de communicatie en van het begrip tussen Oost en West, op het gebied van de (medische) aspecten van kernbewapening. In principe worden subsidies tot een bedrag van \$ 5000,- toegekend, mogelijk gemaakt door de gelden verbonden aan de UNESCO-vredesprijs, die in oktober 1984 aan IPPNW is toegekend.

Voorstellen dienen te voldoen aan een aantal voorwaarden: zij moeten in het Engels zijn opgesteld; het onderwerp mag in principe elk aspect van kernbewapening zijn, maar dient wel in het kader van de Oost-West-verhoudingen geplaatst te zijn.

Aanvragen dienen in vijfvoud te worden ingediend en o.a. te omvatten: een beschrijving van het project; enige informatie over de onderzoekers; een gespecificeerde begroting, waarin wordt aangegeven welke andere financieringsbronnen of -mogelijkheden aanwezig zijn. Aanvragen zullen, indien zij akkoord zijn bevonden door de NVMP, worden voorgelegd aan een internationale wetenschappelijke jury, die tijdens het congres van IPPNW in Budapest, op 1 juli aanstaande haar besluiten bekend zal maken.

Nadere inlichtingen verstrekt J.M.P. Weerts, secretaris buitenland NVMP, Postbus 9108, 6500 HK Nijmegen.